

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2017թ. 3-րդ եռամյակի ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
«ՀԱՅԵԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՍԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ.

«ՀԱՅԵԿՈՆՈՍԹԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակչության կողմանը հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թ.. «Հայպետառպանկ» ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 26 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 23 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ «ՀԱՅԵԿՈՆՈՍԹԱՆԿ» ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ եւ հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրծատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ա. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ա. Նալջյան

Ա. Մելիքյան

Լ. Պետրոսյան

Ռ. Հայրապետյան

Ի. Յաբրարովա

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն

Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝

Ռ. Բաղդալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝

Օ. Զիջյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝

Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝

Վ. Զհանգիրյան

Վարկավորման վարչության պետ՝

Վ. Սարգսյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/նասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.09.2017թ. դրությամբ կազմում է 4,631,333 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,852,533 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նասնակիցներ

Սուրիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	28.32 %
Սուրիասյան Խաչատրուր Ալբերտի	13.77%
Սուրիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	14.21%
Սուրիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.66%
Վերակառուցման և Զարգացման Բանկ	5.04%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին առողջական վճարները

Բանկի արտաքին առողջական իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի՝ կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին առողջական իրականացնող անձի վարձատրության շաբաթ հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հնարերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում ճանաչվում են որպես «ոռոկուային եկամուտ» և «ոռոկուային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մերողը: Օվերդրաֆուների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թթվակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցանքահանգ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեզրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար իիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ իիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույթը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձակճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ իիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Ծահաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Ծահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Ծահագործինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժութային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժություն կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժություն արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժութային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վճար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջրանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Ծահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, գույքահարկի, հողի հարկի, պարտադիր կուտակային կենսաբոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առաջ «Ծահութահարկի օրենքի» համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարրերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարրերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնական ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Ծահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.

մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.

հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա

ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներփակի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվորյունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահպող միջոցներից (բացառությամբ Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվելշրում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, եթե նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց տրված կամ ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ համապատասխանաբար գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբյուտրական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի դեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա:

Շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ՝ ակտիվներ, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիերային հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռք բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Շահույթ/վնասով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետազույն վերաչափում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական

արդյունքների մասին հաշվետվորյան շահույթ/վճատվ վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող արժեքընթաց ստացված եկամուտներ հոդվածում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ՝ այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով և որոնք կարող են վաճառվել՝ ելնելով իրացվելիության պահանջներից կամ տոկոսադրույթի, փոխարժեքների և կապիտալ գործիքների արժեքների փոփոխություններից:

Վաճառքի համար մատչելի արժեքընթաց իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթն ու վճառք ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում մինչև այն պահը, երբ նշված ֆինանսական ակտիվը օտարվում է կամ որոշվում է որպես արժեզրկված: Այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վճառք, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, պետք է ճանաչվի հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում: Եթե վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ֆինանսական ակտիվների գծով առկա է կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ վկայություն, այդ ակտիվները վերադասակարգվում են որպես շահույթ/վճառք վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալ գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է դրանց գնանշված շուկայական գների վրա: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքի որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղշված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

Կապիտալ գործիքներում այն ներդրումները, որոնք չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա, հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ասոցիացված և դուստր ընկերություններում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքի մեթոդով:

Վարկեր և դերհատորական պարտեր՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքեր՝ Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեքընթաց դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հենրավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող էական գումարի ակտիվների վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ՝ հանած դրանց գծով հենրավոր կորուստների պահուստները:

Բանկը գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանց վերաչափում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և քազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործուներ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես

ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժութային գործառնություններից շահույթ կամ վճար, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Հեզի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջափորման գործիքի և համապատասխան հեջափորող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների արդյունքները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում համաչափորեն ճանաչվում են զուտ շահույթ կամ վճար:

Հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեքորերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեքորեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում: Հետզնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեքորերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում: Արժեքորերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարում կապիտալ ներդրումներ: Վարձակալված միջոցների հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգրւտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ճանաչվում են ակտիվ: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդ՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ

կատարվում են պահուատների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՍՍ-ների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)` ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՍՍ-ի՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՍՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՍՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետազա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՍՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշվում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՍՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվություններ, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ստանդարտով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամորտիզացիայի մեթոդը սահմանվում է ՖՀՍՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Ամորտիզացիայի մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Զաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվորյուններում ներստեղված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՍՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Ծահութահարկի օրենքի» համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտաքույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ՝ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գննան գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած գեղչ և արտոնություն հանվում է գննան գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեգրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

Շենքեր, շինություններ	50 տարի 2%
Համակարգիչներ	5 տարի 20%
Տրամադրային միջոցներ	8 տարի 12.5%
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ,	
UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ,	8 տարի 12.5%
գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	

Այլ համակարգչային տեխնիկա՝	
տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր	
(այրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր),	
POS տերմինալիքներ, մոդեմներ,	3 տարի 33.3%
Ցանցային սարքեր	5 տարի 20%
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ	1 տարի 100%

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է ենույալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարրերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով:

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն : Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ :

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշանակած ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդ՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշանակած ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարրերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի

Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՍՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում::

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝ արագամաշ առարկաները, ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցածապրանքները, նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում: Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին: Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գույն արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համարվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համարլման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշռի կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շարաբական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և ինտ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսարվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսարվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է

բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սպորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխառությունը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետզնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխառությունը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սպորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարրերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, բողարկված արժեքները և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրությունը մեթոդը:

Պահուատներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվորյուններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, եթե դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվորյուններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, եթե դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվորյուններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվորյուններ ՖՀՍՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվորյունների կազմման կարգ»-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվորյուններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեքորեր

Թողարկված պարտքային արժեքորերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ զտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով։ Հետագայում թողարկված պարտքային արժեքորերը չափում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված զուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսների հաշվետվորյունում տվյալ արժեքորերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով։

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են առողջատորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով։

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվորյունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում։

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվորյունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում են, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անհրագործելի է։

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԵԿՈՆՍՈՒԲԱՆԿ» ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 / 1

Հազ. դրամ

	Աճանում	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կամուկի դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	30,526,236	21,909,495
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		168,949	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական և առաջարկադրությունների նկատմամբ	14	15,341,895	22,947,481
1.4	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15	13,168	1,765
1.5	Դաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16	101,377,029	75,047,659
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	584,646	2,879,255
1.6.1	Դետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	19,399,545	13,169,605
1.7	Կանխավճար շահութահարկի գծով	17.2		38,826
1.7	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	49,326	
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կամունադրական կապիտայում	19		
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		75,000	75,000
1.10	Դիմական միջոցներ	20	8,984,748	8,437,062
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	304,845	231,263
1.11	Դետաճգված հարկային ակտիվներ	11		
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,699,337	1,444,504
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		178,524,724	146,182,358
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	58,616,187	44,301,222
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	83,202,701	66,801,778
2.3	Ստորապահ փոխառություն	23.1	6,375,990	5,400,172
2.4	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		106,515	
2.5	Բանկի լողմից բռնարկված արժեթղթեր	24		
2.6	Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	25	4,979	1,306
2.7	Վճարվելիք գումարներ	26	154,669	111,155
2.8	Դետաճգված հարկային պարտավորություններ	11	1,045,841	1,025,222
2.9	Այլ պարտավորություններ	27	696,007	972,085
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		150,202,889	118,612,940
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	4,631,333	4,631,333
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		9,110,850	9,110,850
	Բանեառողմտերի բռնարկման համար ստացված կանխավճարներ			
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		6,000,000	6,000,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		4,573,741	4,516,414
3.4	Չքաշված շահույթ (վճար)		4,005,911	3,310,821
	Ընդամենը՝ կապիտալ		28,321,835	27,569,418
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		178,524,724	146,182,358

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 ֆինանսական արդյունքների մասին
 «30» Սեպտեմբեր 2017թ.
 «ՀԱՅԵԿՈՆՍՈՒԲԱՆ» ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համարելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	3,608,220	10,225,585	4,091,817	9,194,989
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,830,505)	(5,275,352)	(1,901,234)	(4,645,859)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,777,716	4,950,234	2,190,583	4,549,130
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	561,690	1,365,080	529,281	1,199,132
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(126,500)	(313,124)	(168,760)	(335,280)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		435,189	1,051,955	360,521	863,852
Եկամուտ շահարաժիններից		-	1,172	-	-
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	432,047	853,580	400,420	742,327
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	87,862	348,439	125,601	321,796
Գործառնական եկամուտներ		2,732,814	7,205,380	3,077,125	6,477,105
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	157,678	(312,670)	(193,294)	(462,958)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,337,050)	(4,136,912)	(1,609,094)	(3,936,194)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(581,891)	(1,615,436)	(490,575)	(1,106,184)
Գործառնական շահույթ		971,551	1,140,362	784,162	971,769
Ասցիացված ընկերության գործունեությունից շահույթ (վճառ)	10	-	-	(0)	
Շահույթ / (վճառ) մինչև հարկումը		971,551	1,140,362	784,162	971,769
Շահութահարկի գոնվ ծախս (փոխհատուցում)	11	(157,576)	(160,824)	(178,140)	(249,219)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		813,975	979,538	606,022	722,550

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԵԿՈՆՍՄԲԱԿ» ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Աճվանում	Ծանոթ ագրությ ուն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ Վերագնահատումներ		(147,917)	178,011	777,902	1,490,284
Դրամական հոսքերի հեռավորում		-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ		0	296	(7,511)	4,087,136
Այլ համապարփակ եկանտի գծով շահութահարկ		29,583	(35,661)	(154,078)	(1,115,484)
Ասոցիացված ընկերության վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ				-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(118,333)	142,646	616,313	4,461,936
Դամապարփակ ֆինանսական արդյունք		695,642	1,122,184	1,222,335	5,184,486

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Միջանկյալ Հաշվետվություն
«30» Սեպտեմբեր 2017թ.
«ՀԱՅԵԿՈՆՌԵՎԱՆԿ» ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթ ագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		2,035,598	1,299,893
Ստացված տոկոսներ		9,433,878	7,731,073
Վճարված տոկոսներ		(4,607,302)	(4,124,141)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		1,726,370	1,292,860
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(357,843)	(283,728)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վճառ)		(18,221)	5,053
Արտարժության առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վճառ)		524,118	462,440
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		392,452	127,272
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(2,653,064)	(2,392,199)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(2,404,790)	(1,518,737)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից			
Գործառնական ակտիվներում նվազում/(ավելացում)		(31,216,204)	(13,301,404)
Պահանջ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		421,639	(3,055,873)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(28,581,100)	(6,598,017)
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի առժեթղթեր		(3,111,720)	(4,483,488)
Այլ գործառնական ակտիվներ		54,977	835,974
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում(նվազում)		23,830,763	(144,311)
Պարտավորություն ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		10,422,056	(2,310,791)
Պարտավորություն հաճախորդների նկատմամբ		13,443,167	860,721
Այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում		(34,460)	1,305,759
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումն		(5,349,843)	(12,145,822)
Վճարված շահութահարկ		(82,798)	(60,171)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(5,432,641)	(12,205,993)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից նվազում/(նվազում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումներ		(425,609)	(366,538)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(728,499)	(358,820)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		85,035	343,705
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		-	1,145,316
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(1,069,073)	763,663
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժններ		(348,281)	(432,790)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների		762,247	328,764
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում(նվազում)		1,505,745	(2,635,903)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում(նվազում)		4,559,267	5,694,865
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			4,004,358
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			2,041,971
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		6,478,978	9,001,265
Արտարժության փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		212,565	(124,227)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		(22,736)	(2,441,066)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	32,059,829	27,550,590
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	32,249,658	24,985,297

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2017թ. հոկտեմբերի 13

Մ. Պողոսյան

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

Այլ գործառնական եկամուտ	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	68,862	295,414	139,436	330,697
Ֆակտորինգ ստացված եկամուտներ	-	-	-	-
Դիմական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	1,114	(14,292)	(29,259)	(46,744)
Դիմական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակարձումից գուտ եկամուտներ	-	-	-	-
Այլ եկամուտներ*	17,886	67,317	15,424	37,843
Ընդամենը	87,862	348,439	125,601	321,796

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են քաղաքացների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամուտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ»

Բանկերի մկանամար պահանջման գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Սկզբանական մնացորդ				-
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվելի դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ				
Ֆինանսական կազմակերպությունների մկանամար պահանջման գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Սկզբանական մնացորդ	6,797	23,974	3,713	5,049
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	4,426	19,504	(1,036)	(2,117)
Ավելացում ԲՏԱ. բանկի միավորման արդյունքում			474	219
Նախկինում հետհաշվելի դուրս գրված գումարների վերադարձ	-			
Պահուստի օգտագործում		(32,255)		
Վերջնական մնացորդ	11,223	11,223	3,151	3,151
Դաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Սկզբանական մնացորդ	1,755,458	1,546,483	1,170,464	1,002,391
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(161,957)	292,391	191,728	455,559
Ավելացում ԲՏԱ. բանկի միավորման արդյունքում			169,782	296,283
Նախկինում հետհաշվելի դուրս գրված գումարների վերադարձ	170,678	388,925	312,220	272,471
Պահուստի օգտագործում	(141,787)	(605,407)	(506,698)	(689,208)
Վերջնական մնացորդ	1,622,392	1,622,392	1,337,496	1,337,496
Ներդրումների գծով (Ծանոթագրություն 17)	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Սկզբանական մնացորդ	4,691	4,691	4,691	4,691
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվելի դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	4,691	4,691	4,691	4,691
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Սկզբանական մնացորդ	15,950	13,854	10,054	3,167
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(147)	775	2,602	9,516
Ավելացում ԲՏԱ. բանկի միավորման արդյունքում			3,606	3,581
Նախկինում հետհաշվելի դուրս գրված գումարների վերադարձ	1,171	3,527	2,838	2,838
Պահուստի օգտագործում	(141)	(1,323)	(9,293)	(9,295)
Վերջնական մնացորդ	16,833	16,833	9,807	9,807
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով (Ծանոթագրություն 30)	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Սկզբանական մնացորդ				
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ				
Վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին	(157,678)	312,670	193,294	462,958

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Հազ. դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գնով	852,878	2,639,962	1,045,775	2,693,854
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գնով	-	159	485	1,370
Վերապատրաստման և ուսուցման գնով ծախսեր	59	5,840	240	240
Գործուղնամաս ծախսեր	27,185	63,630	13,769	44,382
Գործառնական վարձակալության գնով ծախսեր	155,140	427,354	180,606	345,626
Ապահովագրության ծախսեր	24,446	79,250	29,273	73,015
Բանկի սարքավորման սպասարկման և պահպանման գնով ծախսեր	57,381	151,181	65,904	127,148
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գնով ծախսեր	64,612	234,579	71,447	168,280
Առդիտային և խորհրդական ծառայությունների գնով ծախսեր	3,713	53,132	5,677	20,198
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գնով ծախսեր	25,916	76,723	49,057	97,263
Տրանսպորտային ծախսեր	33,453	94,714	29,561	77,383
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գնով	60,586	203,191	74,404	181,971
Գուանեմակային և կազմակերպական ծախսեր	17,821	53,694	32,364	61,262
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գնով ծախսեր	-	-	170	170
Այլ վարչական ծախսեր	13,860	53,503	10,362	44,032
Ընդամենը	1,337,050	4,136,912	1,609,094	3,936,194

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկանող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	975	958	889	863
Մեկ աշխատողին բաժին ընկանող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ. դրամ)	307	303	324	309

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	290	439	-	306
Ինվասագիշայի հանդա կատարված վճարումներ	86,250	258,750	84,434	218,434
Գովազդային և ներկայացուցական ծախսեր	207,226	545,178	107,389	199,022
Ֆակուլտետի գնով ծախսեր	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	152,994	446,459	182,290	406,382
Կողուստներ ակտիվների արժեքումից	-	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	43,313	121,459	28,274	63,802
Այլ ծախսեր	91,818	243,151	88,188	218,238
Ընդամենը	581,891	1,615,436	490,575	1,106,184
Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլատֆորմ բարտերի ճեղքբերման համար կստարված ծախսերը:				

Ծանոթագրություն 10. «Վերահսկող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վճառք»

Հազ. դրամ

	01/07/2017- 30/09/2017	01/01/2017- 30/09/2017	01/07/2016- 30/09/2016	01/01/2016- 30/09/2016
		(0)	(0)	-

Ծանոթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ»

Հազ. դրամ

Տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	30/09/2017	31/12/2016
Վարկեր, այդ թվում՝	92,051,631	68,878,672
Հիփոթերային	5,642,101	4,140,142
Վարկային քարտեր	10,173,872	7,087,347
Ֆակտորինգ		
Դեռ գննան պայմանագրերով		
Նշված հողմաների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	773,918	613,314
Ընդամենը վարկեր	102,999,421	76,579,333
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հմարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,622,392)	(1,531,674)
Ընդամենը գուտ վարկեր	101,377,029	75,047,659

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածք	30/09/2017		31/12/2016	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	102,999,421	60,862	76,594,142	39,170
աշխատող մարկեր	100,775,226	60,287	73,891,728	38,412
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	2,224,195	575	2,702,414	758
ժամկետանց	308,535	532	261,904	680
վերաձևակերպված	414,139	20	404,396	3
վերափոխանակության				
Ընդամենը վարկեր	102,999,421	60,862	76,594,142	39,170
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հմարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,622,392)		(1,546,483)	
Ընդամենը գուտ վարկեր	101,377,029		75,047,659	

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2017	31/12/2016
Պետական ծեռնարկություններ, այդ թվում՝	377,224	267,373
Սահմանադրություններ, այդ թվում՝	56,683,079	40,855,400
Խոշոր ծեռնարկություններ	30,680,412	15,870,998
Վորք և միջին ծեռնարկություններ	26,002,667	24,984,399
այդ թվում բիզնես քարտեր	46,937	56,881
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	41,250,136	31,199,883
սպառողական վարկեր	24,457,953	16,217,226
հիփոթերային վարկեր	5,642,101	4,140,142
վարկային քարտեր	10,026,935	7,030,466
Անհատ ծեռնարկատերեր	3,915,064	3,658,172
Հաշվեգրված տոկոսներ	773,918	613,314
Ընդամենը վարկեր	102,999,421	76,594,142
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հմարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,622,392)	(1,546,483)
Ընդամենը գուտ վարկեր	101,377,029	75,047,659

Հազ. դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառությունի և նրանց հետ փոխապակցված անձագ գծով	30/09/2017	31/12/2016
հաշվեկշռային մնացորդ	47,778,206	33,533,512
հետաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների մնացորդ	8,062,708	3,721,428
Ընդամենը	55,840,914	37,254,940
Վարկային նեղողություն	101,377,029	75,047,659
Տեսալար կշիռ վարկային պորտֆելում	55%	50%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	31,669,828	30,161,410
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	176%	124%

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/09/2017	
	Մնացորդ հազ դրամ	քամակ
ԳՀՀ միլոր և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	4,041,398	350
ԳՀՀ միլոր և փոքր մասնակի ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող Եներգիայի Զարգացում" ծրագիր	73,086	1
ՎՉԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎՉԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Հանաժինանապորտ	-	
ՄՖԿ		
Անձուվան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Անձուվան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր		
Հանաժարհարիային բանկի վարկային ծրագիր		
ՄՖԿ վարկային ծրագիր (IFC FMO)		
ՎՉԵԲ միլոր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/		
ՎՉԵԲ միլորվարկովոճան ծրագիր	35,826	9
Atlantic Forfaiterungs AG վարկային ծրագիր	-	-
Ասիական զարգացման բանկի առևտորի ֆինանսավորման ծրագիր	56,759	1
Բյու Օրչարդ ՓՄՁ ծրագիր	366,159	16
ՎՉԵԲ առևտորի խթանման ծրագիր	1,916,950	66
MSMEBondsSA/MSME	26,729	5
Հիփորեքային վառելու այլ բվում	680,813	28
ԳՀՀ	16,432	8
ՄՖԿ	16,432	8
Ընդամենը	7,214,152	484

Վարկային ներդրումներ	31/12/2016	
	Մնացորդ հազ դրամ	քամակ
ԳՀՀ միլոր և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	3,141,109	263
ԳՀՀ միլոր և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող Եներգիայի Զարգացում" ծրագիր	93,019	1
ՎՉԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎՉԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Հանաժինանապորտ		
ՄՖԿ		
Անձուվան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Անձուվան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր	317,165	26
Հանաժարհարիային բանկի վարկային ծրագիր		
ՎՉԵԲ միլոր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	2,500,686	423
ՎՉԵԲ միլորվարկովոճան ծրագիր	-	-
Atlantic Forfaiterungs AG վարկային ծրագիր	205,004	4
Ասիական զարգացման բանկի առևտորի ֆինանսավորման ծրագիր		
ADB/TFP/IBA/RCA	301,849	12
Բյու Օրչարդ ՓՄՁ ծրագիր	535,462	28
ՎՉԵԲ առևտորի խթանման ծրագիր	94,354	6
MSMEBondsSA/MSME	341,015	21
Հիփորեքային վառելու այլ բվում	34,069	17
ԳՀՀ	34,069	17
ՎՉԵԲ		
ՄՖԿ		
Ընդամենը	7,563,732	801

Դագ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների (առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորուստների գծով պահուստները)	30/09/2017	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2016	Տոկոսային հարաբերությունը
Առողջնաբերություն	23,632,514	22.94	14,008,241	18.29
Գյուղատնտեսություն	1,090,291	1.06	1,386,537	1.81
Շնունդարտերություն	6,292,461	6.11	4,866,213	6.35
Տրամադրություն և կապ	443,642	0.43	393,848	0.51
Առևտոր	15,887,028	15.42	11,343,638	14.81
Սպառողական	34,709,255	33.70	24,569,138	32.08
Հիփորեքային վարկեր	5,679,618	5.51	4,162,002	5.43
Սպասարկման ոլորտ	10,576,805	10.27	10,340,194	13.50
Այլ	4,687,807	4.55	5,524,331	7.21
Ընդամենը	102,999,421	100	76,594,142	100

Հաճախտորդների ռեզիդենտուրյան առումով վարկային պորտֆելի մեջումները	30/09/2017	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2016	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	100,549,529	99	74,431,987	99
Բասա/և բարձր վարկամիջ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	-	-	-	-
Գեղմանիս	-	-	-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկամիջ ունեցող և վարկամիջ չունեցող երկրներ	53,582	0	2,358	0
Ռուսաստան	53,582	0	2,358	0
Հաշվեգրված տոկոսներ	773,918	1	613,314	1
Ընդամենը	101,377,029	100	75,045,301	100

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

		Հազ. դրամ	
Պետական արժեքը	30/09/2017	31/12/2016	
ՀՀ պետական պարտավորություն			
գանձապետական պարտատոմսեր	73,969	2,379,734	

Ընդամենը պետական արժեքը

		Հազ. դրամ	
		30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ ոչ պետական արժեքը		ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+Բաա1/ և ցածր վարկանշի ումեցող, այլ վարկանշի ումեցող և վարկանշի ումեցող բողոքական			
Երկառամամեն պարտավային գործիքներ	426,283		416,305
Կապճամամալի գործիքներ		83,971	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեքը	426,283	83,971	416,305
ՀՀ ոչ պետական արժեքը		(4,691)	(4,691)
Զուտ մերդումներ ՀՀ ոչ պետական արժեքը	426,283	79,280	416,305
			79,280

		Հազ. դրամ	
		30/09/2017	31/12/2016
Այլ երկների ոչ պետական արժեքը		ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+Բաա1/ և ցածր վարկանշի ումեցող, այլ վարկանշի ումեցող և վարկանշի ումեցող բողոքական			
Կապճամամալի գործիքներ		5,114	
Ընդամենը այլ երկների ոչ պետական արժեքը	-	5,114	-
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեքը	500,252	84,394	2,796,039
			83,216

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված մերդումները 30.09.2017թ.-ի դրույթամբ

		Հազ. դրամ	
		30/09/2017	31/12/2016
Անձի անվանումը	Նիմնական գործունեությունը	Գրամցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996
Արմենիա ՔԱՐԴ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000
Արօս ԲՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՑԻԳ ՔԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006
Ընդամենը			23,255
			89,085

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրաց: Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ չուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտություն որոշելու համար բացակայում են դրույթի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեքիքները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ համար արժեգրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1. «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեքը»

		Հազ. դրամ	
		30/09/2017	31/12/2016
Ակտիվ			
Ընդամենը գործադրված արժեքը	21,442,135	13,819,298	
Այլ թվում			
Մելիական գործադրված արժեքը	19,399,545	13,169,605	
Ուսուահանագործ ծերումած գործադրված արժեքը	2,042,590	649,693	
Պարուայլողություն			
Ուսուահանագործ մերդումներ միջոցներ	21,442,135	13,819,298	

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

		Հազ. դրամ	
		30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկեր		49,326	
Ընդամենը		49,326	

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող ամձան կանոնադրական կապիտալում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Նոդվածի անվանումը	Նող. շենքեր	Դամակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	6,531,197	2,142,794	635,197	1,772,320	328,420	216,011	11,625,939
Ավելացում	182,362	180,231	94,625	169,474	406,594	19,015	1,052,301
Օտարում							-
Վերախմբավորում			(99,328)				(99,328)
Դուրսգրում**	408,057	4,439		(4,439)	(393,717)	(14,340)	-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	7,121,616	2,212,857	630,494	1,850,624	341,297	214,268	12,371,156
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	118,019	1,617,140	177,176	1,205,270	-	71,272	3,188,877
Ավելացում	128,016	127,635	53,886	103,648		5,049	418,234
Օտարում			(33,266)				(33,266)
Դուրսգրում		(104,790)		(76,547)		(6,099)	(187,436)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետուժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	246,035	1,639,985	197,796	1,232,371	-	70,222	3,386,409
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							-
Դաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,875,581	572,872	432,698	618,253	341,297	144,046	8,984,747
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,413,178	525,654	458,021	567,050	328,420	144,739	8,437,062

Ոչ նյութական ակտիվներ

Դագ. դրամ

Դողվածի անվանումը	Դամակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Նեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ.գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբանական առժեք						
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	161,158	213,407	50	51,661	-	426,276
Ավելացում	1,100	100,707				101,807
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	162,258	314,114	50	51,661	-	528,083
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2016	66,397	97,625	40	30,951	-	195,013
Ավելացում	6,606	19,356	4	2,259		28,225
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2017	73,003	116,981	44	33,210	-	223,238
Զուտ հաշվեկշռային առժեք						
Տավանու ժամանակաշրջանի վերջում	89,255	197,133	6	18,451	-	304,845
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	94,761	115,782	10	20,710	-	231,263

30.09.2017թ.դրությամբ 344625 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով շահագործումից դրւուս հիմնական միջոցներ հանձնվել են շահագործման:

30.09.2017թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

30.09.2017թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների արժեքը կազմում է 1088059 հազ. դրամ,որից 278482 հազ.դրամ փոխադրվել է ԲՏԱ բանկի միավորման արդյունքում (31.12.2016թ՝ 1180752 հազար դրամ):

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/09/2017	31/12/2016
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	27,839	37,647
Ընդամենը	27,839	37,647
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(284)	(3,344)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	27,555	34,303
Դեբետորական պարտքեր և կամխավճարներ	43,008	42,735
Դեբետորական պարտքեր բյուջեի գծով	95	134
Դեբետորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կամխավճարներ աշխատակիցներին	17	64
Կամխավճարներ մատակարարներին	1,066,278	537,666
Կամխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	1,964	628
Այլ դեբետորական պարտքեր և կամխավճարներ	37,205	37,545
Ընդամենը	1,105,559	576,037
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(13,077)	(5,733)
Ընդամենը	1,092,482	570,304
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	207,607	178,469
Քռագանձված գրավ և վաճառքի համար պահպող ակտիվներ	161,361	555,100
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	111,135	107,933
Այլ ակտիվներ	102,668	3,172
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,472)	(4,777)
Ընդամենը	579,299	839,897
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,699,336	1,444,504

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկների	15,870	11,588
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկների		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկների	2,231	2,144
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	18,101	13,732
Միջազգային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
Վարկեր	3,734,087	2,971,840
Ուեպո (հետզօնման) պայմանագրեր	3,000,000	800,000
Այլ		
ՀՀ բանկներ		
Վարկեր և ավանդներ	6,798,299	3,959,850
Ուեպո (հետզօնման) պայմանագրեր	17,337,404	12,417,488
Այլ		
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	3,869	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,963,376	3,279,956
Այլ	744,353	38,666
Հաշվեգրված տոկոսներ	130,407	83,741
Ընդամենը	33,707,926	23,555,410
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	372,715	260,013
Վարկեր և ավանդներ	23,830,807	20,174,983
Ուեպո (հետզօնման) պայմանագրեր	149,621	
Այլ	15,522	25,731
Հաշվեգրված տոկոսներ	521,495	271,353
Ընդամենը	24,890,160	20,732,080
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	58,616,187	44,301,222

Ներկայացնում ենք ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերում ներառված միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից տարբեր ծրագրերի շղանակներում իրականացվող վարկավորման գումարները և դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսների գումարները:

Ծրագիր	30/09/2017		31/12/2016		Հազ. դրամ
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի «Շիփորեֆային վարկավորման» ծրագիր	8,225	32	35,874	146	
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	3,503,401	66,208	2,820,659	7,543	
ԳՀՀ "Եւրականօնմուն էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	87,830	1,266	115,306	2,985	
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	134,631	3,025			
Ընդամենը	3,734,087	70,531	2,971,839	10,674	

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

	Հազ. դրամ	
ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	30/09/2017	31/12/2016
Վարկեր		
Այլ	10,873	6,488
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	10,873	6,488

	30/09/2017	31/12/2016
Ընթացիկ հաշվեմեր	22,378,377	13,165,390
Ժամկետային ավանդներ	6,026,174	7,237,588
Ուպո (հետզննամ) պայմանագրեր		
Այլ	36,273	35,919
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	28,602,817	20,495,431

	30/09/2017	31/12/2016
Ոչ ռեզիլիանտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկմերի նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշվեմեր	687,299	59,965
Այլ	50,235	2
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	737,534	59,967

	30/09/2017	31/12/2016
Ընթացիկ հաշվեմեր	289,947	204,656
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	3,428	3,945
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	293,375	208,601

	30/09/2017	31/12/2016
Ընթացիկ հաշվեմեր	15,223,903	12,546,085
Ժամկետային ավանդներ	34,262,854	29,952,451
Այլ	441,933	632,064
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	50,319,896	43,314,412

	30/09/2017	31/12/2016
Ոչ ռեզիլիանտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշվեմեր	768,854	564,011
Ժամկետային ավանդներ	2,400,791	2,106,835
Այլ	51,684	32,500
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	3,238,206	2,716,879
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	83,202,701	66,801,778

30.09.17թ. դրույթամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց համրիսացող դրամական միջոցներ 2,425,721 հազ. ՀՀ դրամ 30.09.17թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 208,576 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 «Ստորադաս փոխառություն»

Բանկը բաժնետիրություն ներգրավել է 6,331,255 հազ. դրամ ստորադաս փոխառություն, որն ամբողջությամբ մասնակցում է բանկի նորմատիվային լրացուցիչ կապիտալի հաշվարկին:

Ծանոթագրություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հազ. դրամ
Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	30/09/2017
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝	31/12/2016
Սվոփ Ֆորվարդ	4,444
	123
այլ	412
Ընդամենը	4,979
	1,306

Ծանոթագրություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

	Հազ. դրամ
Վճարվելիք գումարներ	30/09/2017
Շահաբաժններ	111,356
Ավանդների ապահովագրության գնով պարտավորություն	43,313
Ընդամենը	154,669
	111,155

Ծանոթագրություն 27. «Այլ պարտավորություններ»

	Հազ. դրամ
Այլ պարտավորություններ	30/09/2017
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գնով	2,751
ԱԱՀ-ի գնով	1,704
Այլ հարկերի ու տուրքերի գնով	53,721
Սոցիալական ապահովագրության վճարումների գնով	527,003
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գնով	524,833
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	71,910
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համարման գնով	59,448
Այլ պարտավորություններ	38,918
Մնացորդ ժամանակաշրջանի վերջում	696,007
	972,085

Ծանոթագրություն 28. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 4,631,333 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,852,533 հատ սովորական բաժնետոմս 2500 դրամ անվանական արժեքով: Ենիսինն եկամուտը կազմում է 9,110,850 հազ.դրամ: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

	Հազ. դրամ
Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	
Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ
Սութիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	1,311,797.5
Սութիասյան Խաչատուր Ալբերտի	637,787.5
Սութիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	658,312.5
Սութիասյան Էդուարդ Ալբերտի	493,547.5
ՎԶԵԲ	233,335.0
	5.04
	Ֆինանսական

Ծանոթագրություն 29. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. «Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները՝ 30.09.2017թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում:

Բանկի հարկային պարտավորությունները՝ 30.09.2017թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունների և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացրցից պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները
Հազ. դրամ

	30/09/2017	31/12/2016
Զօգտագործված Վարկային գծեր	6,010,098	5,749,194
Տրամադրված եռաշխիքներ	6,302,370	2,003,652
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	91,831	
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)		

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Հազ. դրամ

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		630,318
1-5 տարի		2,149,867
5 տարուց ավելի		0
Ընդամենը		2,780,185

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի դեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի դեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին առևտիքի դեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների դեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների դեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույթներից ելնելով:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30/09/2017	31/12/2016
Սկզբանական մնացորդ	4,022,925	2,224,782
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	1,981,604	3,302,350
Բանկի բաժնետեր	297,751	224,512
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	752,857	1,929,188
Բանկի դեկավար	819,486	1,072,084
Դեկավարի հետ կապված անձ	111,510	76,565
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	1,869,912	1,504,207
Բանկի բաժնետեր	215,651	204,012
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	793,031	578,844
Բանկի դեկավար	786,162	677,005
Դեկավարի հետ կապված անձ	75,068	44,347
Վերջնական մնացորդը *	4,134,617	4,022,925

Հազ. դրամ

Հոդված	30/09/2017	30/09/2016
Տոկոսային եկամուտներ	354,148	279,849

Դագ. դրամ	Ժպահանջ	Ժամկետային
Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ		
Մնացորդը 31.12.2016թ.	336,052	7,528,461
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2017թ-ի 9 ամիսների/ ընթացքում ստացված գումարներ այդ թվում	27,764,961	2,010,736
Բանկի բաժնետեր	8,327,255	1,487,017
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	16,553,255	135,080
Բանկի ղեկավար	1,998,236	140,717
Ղեկավարի հետ կապված անձ	886,216	247,922
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2017թ-ի 9 ամիսների/ ընթացքում վճարված գումարներ այդ թվում	27,357,877	2,004,554
Բանկի բաժնետեր	8,117,491	1,632,566
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	16,346,955	83,619
Բանկի ղեկավար	2,017,484	110,594
Ղեկավարի հետ կապված անձ	875,947	177,775
Փախադաշտքային տարրելություն (+/-)	9,434	(37,712)
Մնացորդը 30/09/2017թ.	752,571	7,496,931
Տոկոսային ծախս 2017թ-ի 9 ամսվա կտրվածքով	404	612,987

Դագ. դրամ

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/09/2017	30/09/2016
Բանկի խորհրդին	125,713	97,076
Աշխատավարձ	125,713	97,076
Պարզեցում	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին	162,262	150,443
Աշխատավարձ	162,262	150,443
Պարզեցում	-	-
Բանկի ներքին առողջության պահպանության վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ	63,062	60,250
Աշխատավարձ	63,062	60,250
Պարզեցում	-	-
Ընդամենը	351,037	307,769

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

1) Աշխատավարձ ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրամց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացնամ կամ անվերաբեկիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառություն ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և ննան այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբառություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Զուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբառությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոդեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառություն վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառություն համապատասխանությունը բանկի վարկային բաղաքանությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մողելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում)՝

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթօդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սրբես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վճասների հաշվարկը:

Սրբես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթօդով հաշվարկվում է բանկի վճասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները:

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննդացման հետևանքով վարկի անհուսալի դաշնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սրբես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկանությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովման ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թույլատրելի նակարդակի որոշում՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ:

- V ըստ տնտեսության ճյուղի,
- V ըստ տարածաշրջանի,
- V ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- V ըստ վարկերի ժամկետների,
- V ըստ գրավմերի և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորում՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզորացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործնթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջնին վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիթորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

1-2) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազանալում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառությունը բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բանագանձում դատական կարգով:

Դարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.09.2017թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 17.27%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են «ՀԱՅԵԿՈՆՍՐԱՎԱԿ» ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

Վարկային ներդրումները 30.09.2017թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 102.999.421 հազ. դրամ: Չաշխատող դասակարգված վարկերի ծավալը 30.09.2017թ-ի դրությամբ կազմել է 2.485.773 հազ. դրամ: Վարկային պորտֆելում հակվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի վարկերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 0.96%, 0.88% և 0.31%:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՀՀՍՍ-ների պահանջներին:

5) 2017թ III եռամսյակում կնքված ռեպո գործադրների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 42,188,239 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 64, 636 ,912 հազ. դրամ: Չակադարձ ռեպո գործադրների ծավալը 2017թ III եռամսյակում կազմել է 9,376,631 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 18,563,086 հազ. դրամ:

6) «ՀԱՅԵԿՈՆՍՐԱՎԱԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դերհտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆարմհկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/՝, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/՝, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրամսպորտային ծախսեր, կրոնունակ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:

Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիթորինգ: Մոնիթորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիթորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիթորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիթորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիթորինգ:
2. Հեռախոսային մոնիթորինգ:

Մոնիթորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ 2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիթորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիթորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ իիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Դաճախորդների հետ կնքող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) «ՀԱՅԵԿՈՆՍՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիթորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ծերանարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /նատակարար, գնորդ, կամ նրանից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Ցուցանիշ	Գումար	Ցուցանիշ	Գումար	Հարաբերություն
31.12.16 թ				
Չաշխատող վարկեր	2,715,161	Ընդհանուր վարկեր	75,047,659	3.6%
30.09.17 թ				
Չաշխատող վարկեր	2,224,199	Ընդհանուր վարկեր	101,377,029	2.2%
31.12.16 թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	549,362	Ընդհանուր կապիտալ	27,569,418	2.0%
30.09.17 թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	496,652	Ընդհանուր կապիտալ	28,321,835	1.8%
31.12.16 թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	1,546,483	Ընդհանուր վարկեր	75,047,659	2.1%
30.09.17 թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	1,622,392	Ընդհանուր վարկեր	101,377,029	1.6%
31.12.16 թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	1,546,483	Չաշխատող վարկեր	2,715,161	57.0%
30.09.17 թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	1,622,392	Չաշխատող վարկեր	2,224,199	72.9%
31.12.16 թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	914,262	Սիցին ընդհանուր վարկեր	62,911,171	1.5%
30.09.17 թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	(216,419)	Սիցին ընդհանուր վարկեր	91,436,653	-0.2%
31.12.16 թ				
Փոխհատուցումներ	617,979	Վարկերից կորուստ	914,262	67.6%
30.09.17 թ				
Փոխհատուցումներ	388,925	Վարկերից կորուստ	- 216,419	-179.7%
31.12.16 թ				
Չափույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր)	1,799,678	Վարկերից զուտ կորուստ	914,262	196.8%
30.09.17 թ				
Չափույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր)	1,453,032	Վարկերից զուտ կորուստ	(216,419)	-671.4%
31.12.16 թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կոսրուստ)	- 759,824	Վարկային ներդրումներ	75,047,659	-1.0%
30.09.17 թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կոսրուստ)	5,166,653	Կապիտալ	101,377,029	5.1%
31.12.16 թ				
Խոշոր փոխառություններ	24,944,797	Կապիտալ	11,033,294	226.1%
30.09.17 թ				
Խոշոր փոխառություններ	55,840,914	Կապիտալ	28,321,835	197.2%

Շուկայական ռիսկ

1) ՀՈՒԿԱՅԱԼԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ԲԱՆԱԿԻ ՄԵԽԱԼԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Շուկայական ռիսկը արտադրութային, տոկոսադրույթի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույթների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) ՀՈՒԿԱՅԱԼԿԱՆ ՌԻՍԿԻ ՀԱԼՄԱՆ և ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՃԵԹՈՂՆՆԵՐԸ

ԱՐՏԱՐԺՈՒՄԸ ՌԻՍԿ

ԱՐՏԱՐԺՈՒՄԸ ՌԻՍԿԻ և ՌԻՋԵՐԵՐԻ ԿԱՐԱՎԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՍՊՐԵՄԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ :

Արտարժութային ռիսկի գնահատման VAR նորելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանականութափ տվյալների ժամանակային շարժեքը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժութային դիրքի գծով ռիսկի բնուրագույքը դիտվում է առաջիկս մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վճար հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիուրյան մակարդակի պայմաններում: Սուելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիմնան վրա իրականացվում է արտարժութային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վճարի (արտարժութային ակտիվների և պարուսպիրույնների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վճար (արտարժութային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժութային պատճենների և պարտավորությունների փաթեթի 99% հուսալիուրյան պայմաններում կազմել է.

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2017թ. II եռ.	724.19	167.41	74.18	194.74	26.66	171.72	637.25	247.61	0.00	1,038.46
2017թ. III եռ.	335.43	241.99	130.50	193.65	23.93	169.74	840.99	153.21	5.35	1,035.53
աճ/նվազում	-388.76	74.59	56.31	-1.09	-2.73	-1.97	203.74	-94.39	5.35	-2.94

Ներկայացվում է բանկի արտաքույրի ռիսկի վերլուծությունը ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

30/09/2017

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաքույր*	II խմբի արտաքույր**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	17,562,969	11,683,173	1,280,094	30,526,236
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	168,506	-	168,949
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպություններ	4,821,384	10,006,793	513,718	15,341,895
Սուլտրային նպատակով պահպող ֆինանսական գործիքներ	13,168			13,168
Դաճախողներն տրված մարկեր և փոխառություններ	46,322,697	55,051,868	2,464	101,377,029
Վաճառքի համար մատենի ֆին. ակտիվներ	584,646	-	-	584,646
Սինդ մարմաբ ժամկետ պահպող մեղքումներ	49,326			49,326
Նեղունան պայմանագործ գորակադրված առժեթոքեր	19,399,545			19,399,545
Այլ ակտիվներ	20,883	11,480	3	32,366
Ընդամենը ակտիվներ	88,775,061	76,921,820	1,796,279	167,493,160
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. մկանամբ	33,372,949	25,203,329	39,909	58,616,187
Պարտավորություններ հաճախողների նպատակամբ	31,890,071	49,834,989	1,477,641	83,202,701
Սուլտրայա փոխառություն	3,729,803	2,646,187	-	6,375,990
Սուլտրային նպատակով պահպող ֆինանսական պարտավորություն	4,979			4,979
Ընթացիկ հարկի գոնով պարտավորություն	106,515			106,515
Վճարվելի գումարներ	154,669			154,669
Դեսաճված հարկային պարտավորություն	1,045,841			1,045,841
Այլ պարտավորություններ	663,283	36,034	(3,310)	696,007
Ընդամենը պարտավորություններ	70,968,110	77,720,539	1,514,240	150,202,889
Զուտ դիրք	17,806,951	(798,719)	282,039	17,290,271

31/12/2016

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաքույր*	II խմբի արտաքույր**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում	14,719,690	6,429,677	760,128	21,909,495
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	-	-	443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպություններ	4,709,514	17,659,067	578,900	22,947,481
Սուլտրային նպատակով պահպող ֆինանսական գործիքներ	1,765			1,765
Դաճախողներն տրված մարկեր և փոխառություններ	36,122,638	38,886,923	38,098	75,047,659
Վաճառքի համար մատենի ֆին. ակտիվներ	2,879,255	-	-	2,879,255
Նեղունան վերահսկող անձանց կանոնադրական կապահտառություն	13,169,605			13,169,605
Այլ ակտիվներ	31,777	5,491	2	37,270
Ընդամենը ակտիվներ	71,634,687	62,981,158	1,377,128	135,992,973
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. մկանամբ	22,380,986	21,900,539	19,697	44,301,222
Պարտավորություններ հաճախողների նպատակամբ	26,772,990	39,337,089	691,699	66,801,778
Սուլտրայա փոխառություն	2,722,721	2,677,451		5,400,172
Սուլտրային նպատակով պահպող պարտավորություն	1,306			1,306
Ընթացիկ հարկի գոնով պարտավորություն	-			-
Վճարվելի գումարներ	111,155			111,155
Դեսաճված հարկային պարտավորություն	1,068,891			1,068,891
Այլ պարտավորություններ	789,386	176,186	6,513	972,085
Սուլտրային նպատակով պահպող ֆինանսական պարտավորություն				-
Ընդամենը պարտավորություններ	53,847,435	64,091,265	717,909	118,656,609
Զուտ դիրք	17,787,252	(1,110,107)	659,219	17,336,364

* «I խմբի արտաքույր» կազմը հետևյալն է. ԱՄ դրամ, Անգլիական ֆունտ ստեղնագո, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ուկրաինական հաշիվ

** «II խմբի արտաքույր» կազմը հետևյալն է. ՈՐ դրամի, Վրացական լարի, ՍԱԷ դրամա:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

p

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի բախման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ **սրբես թեստերի մեթոդ**, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքածքների մեթոդ, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սրբես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները:

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցափահանց պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցափահանց

5. ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցափահանց պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեջմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետից շուտ) և բոլոր ցափահանց պարտավորությունների հանապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների համեստ գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցափահանց պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեջմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետից շուտ) և բոլոր ցափահանց պարտավորությունների հանապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

